

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

є музичною підказкою ідеї чи, навпаки, музичною підтримкою розкриття хореографічної інтонації через музичну. – Драматургічний образ представляє послідовність розкриття основної ідеї, режисуру розгортання подій, динаміку відносин, загальний композиційний план постановки.

Виходячи із зазначеного, творча самореалізація майбутніх хореографів-постановників є процесом складної конструкції психічних та професійних констант та процесів, серед яких константами є хореографічний образ, а процесами є уява, фантазія, потреби з усіма їх різновидами.

Література:

Орлов, В. Ф. (2003). *Професійне становлення вчителів мистецьких дисциплін* Київ: Наукова думка. 264 с.

Теплова, О. Ю. (2005). *Формування готовності до творчої самореалізації майбутнього вчителя* (Автореф. дис. канд. пед. наук): Київ. 20 с.

Чжан Яньфен (2012). *Методика вокальної художньо-виконавської підготовки майбутніх учителів музики в університетах України і Китаю*. (Автореф. дис. канд. пед. наук): Київ. 20 с.

Fromm, Erich. (2003 Copyright). *Man for Himself An Inquiry into the Psychology of Ethics*. <http://surl.li/wjctym>

Maslow, A. H. (1950). Self-actualizing people: A study of psychological health. Personality symposia. *Symposium № 1 on values*, New York: Grune & Stratton, (pp. 11-34).

Carl G.Jung. (2017 Copyright) *Man and his Symbols*.

<https://antilogicalism.com/wp-content/uploads/2017/07/man-and-his-symbols.pdf>

МА ЯНЬСЯН

здобувач другого ступеня вищої освіти
кафедри музичного мистецтва і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»;
Науковий керівник,
доктор педагогічних наук, професор
Галина НІКОЛАЇ

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ-ХОРЕОГРАФІВ ДО ПОСТАНОВОЧНОЇ РОБОТИ

Анотація. Висвітлено особливості підготовки майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи в сучасних умовах, зокрема її багатоаспектність (розробка композиції, лексики, мізансцен, підбір відповідного музичного матеріалу, власне роботу з танцівниками тощо). Визначено важливу площину постановочної роботи в сучасних умовах, що

включає: використання стилізації у сфері народного і сучасного танцю; інтерференцію їх елементів та вкраплення акробатичних трюків і віртуозних рухів; виникнення нових танцювальних форм, зокрема джаз-фолку; тісну співпрацю композитора і постановника.

Ключові слова: підготовки майбутніх бакалаврів-хореографів, постановочна робота, сучасний танець, музичний матеріал.

Abstract. The specifics of preparing future bachelors-choreographers for production work in modern conditions, in particular its multifaceted nature (development of composition, dance vocabulary, mise-en-scène, selection of appropriate musical material, actual work with dancers, etc.) are highlighted. An important area of staging work in modern conditions has been determined, which includes: the use of stylization in the field of folk and modern dance; the interference of their elements and the interspersing of acrobatic tricks and virtuosic movements; emergence of new dance forms, in particular jazz-folk; close cooperation between the composer and the choreographer-director.

Keywords: training of future bachelor choreographers, staged dance work, modern dance, musical material.

Актуальність. Проблеми підготовки майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи у сфері сучасного танцю актуалізуються сьогодні у просторі мистецької педагогіки вищої школи. Серед останніх дидактичних праць слід згадати навчальний посібник «Композиція танцю та мистецтво балетмейстера» Олени Енської, Анатолія Максименко та Ірини Ткаченко (2020). Українські хореологи Ірина Гутник (2019) та Олександр Плахотнюк (2013) пошукують вирішення проблем постановочної роботи щодо стилізації у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва. Проте проблеми підготовки майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи в умовах зростаючого попиту молодіжної аудиторії на масові танцювальні шоу щене знайшла свого розв'язання.

Мета розвідок полягає у виявленні особливостей підготовки майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи у сфері сучасного танцю.

Обговорення результатів. Підготовка майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи здійснюється в межах кількох навчальних дисциплін. Її алгоритм включає розробку композиції, лексики, мізансцен, відбір відповідного музичного матеріалу, власне роботу з танцівниками тощо.

Як правило, постановочна робота здійснюється відповідно до законів драматургії. Іноді її основою стає імпровізація танцівника, що вимагає глибокого пізнання пластичних і виразових можливостей його тіла, відчуття партнера й часопростору, розуміння імпульсів руху та інших композиційних елементів сучасної хореографії.

У процесі постановочної роботи слід використовувати відповідні прийоми побудови просторової композиції та враховувати закони

глядацького сприйняття. Особливої уваги потребують створення сюжетної лінії, проробка художніх образів, драматургічна побудова і архітектоніка конкретних хореографічних постановок, їх лібрето, програма і композиційний план. Не можна применшувати значення вдалого добору музичного оформлення і відповідного лексичного матеріалу. Постановочна робота також включає відпрацювання з виконавцями як хореографічного тексту, танцювальних комбінацій, так і загального малюнку танцю, а також піклування про емоційно-виразову компоненту хореографічного номеру.

Важливим аспектом постановочної роботи вважаємо використання композиційно-цілісного підходу до створення художніх образів на основі грамотного підбору музичних форм, їх емоційно-чуттєвого сприйняття та використання базових знань хореографічних засобів втілення музичних образів. Наголосимо, що мелодія і пластика тісно пов'язані спільністю законів буття і поезики, єдністю художнього життя у різних видах мистецтва. Отже, сплав музичної та хореографічної драматургії диктує сценарії танцювальних постановок. Потрібно пам'ятати слова видатного балетмейстера Федора Лопухова про те, що «ставити рухи на музику, під музику і в музику — завдання абсолютно різні» (цит. за: Енська... & Ткаченко, 2020).

Окремо слід звернути увагу на процес постановочної роботи у сфері народно-сценічного танцю з використанням засобів стилізації. Означена робота вимагає від постановника здатності логічно поєднувати лексику інших видів хореографії (бальної або сучасної) з народною. У цьому випадку постановник-балетмейстер має знати своєрідність національного характеру народу, орієнтуватися в особливостях фольклорно-етнографічного матеріалу, мати відчуття стилю і майстерно володіти технікою стилізації (Гутник, 2019). Наголосимо, що майстерність постановника, який «стилізує народний танець, полягає в умінні правильно поєднувати елементи сучасного танцю, акробатики з рухами, притаманними фольклорному танцю» (Там само, с. 360). У постановочній роботі вважаємо перспективним поєднання хореографії джаз-танцю з фольклорним танцем (фольк-джаз-танець), що надає нових можливостей «у використанні композиційних малюнків, побудов, переходів, хореографічної лексики, танцювальних комбінацій та рухів народного танцю у поєднанні з принципами джаз-танцю» (Плахотнюк, 2013, с. 246), серед яких імпровізація, поліритмія та поліцентрія.

Висновки.

Серед особливостей підготовки майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи вважаємо її багатопрофільність (класичний, народно-сценічний, сучасний) та багатоаспектність (розробка композиції, лексики, мізансцен, підбір відповідного музичного матеріалу, власне роботу з танцівниками тощо).

Важливою площиною постановочної роботи у сфері сучасного танцю стає: використання стилізації у сфері як народного, так і сучасного танцю; інтерференція їх елементів та вкраплення акробатичних трюків і віртуозних

рухів; виникнення нових танцювальних форм, зокрема джаз-фолку; необхідність тісної співпраці композитора і постановника.

Література

Гутник І. (2019) Стилізація у професійному народному хореографічному мистецтві сучасності. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, №2, 356–360.

Енська О., Максименко А., Ткаченко І. (2020) *Композиція танцю та мистецтво балетмейстера*: навчальний посібник Суми : ФОП Цьома С.П.

Плахотнюк О. (2013). Фольк-джаз танець у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва України, *Вісник Львівського університету. Серія мистецтво*, №12, 242–247.

Катерина РОЗУМЕНКО

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сніжана КЛЮЄВА

кандидат філософських наук, доцент.

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ НА УРОКАХ ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

Анотація. У статті розглядаються сучасні методи вивчення вокалу, а також надаються рекомендації щодо володіння вокальними техніками, розкрито суть впливу інновацій на життя особистості. Актуальність даної проблематики полягає в розвитку неймовірно великої популярності інноваційних методів у мистецькій освітній галузі. У сучасній музиці естрадний вокал займає вагомe місце. Академічний, народний, джазовий спів – не настільки поширений з точки зору музикантів, як естрадний. В естрадному вокалі на відміну від академічного, відрізняється манера виконання, співацьке дихання. Навіть у побуті естрадне мистецтво дуже поширене, адже ми можемо почути його, і по телевізору, і на радіо, і в ютубі. Як нам уже відомо, музика відображає світогляд людини, її емоції та почуття. Вибрана тема є дуже актуальною, адже саме естрадний вокал – є одним із найпоширеніших видів музичного мистецтва.

Ключові слова: інноваційні методи, сучасні вокальні прийоми, вокально-педагогічна освіта, новітні тенденції.

This article examines modern methods of studying vocals, as well as provides recommendations for mastering vocal techniques, reveals the essence of the impact of innovations on the life of an individual. The relevance of this issue lies in the development of incredibly high popularity of innovative methods in the field of art education. Pop vocals occupy an important place in modern music. Academic, folk, jazz singing is not as common from the point of view of musicians as pop singing. Pop vocals, unlike academic vocals, differ in the manner of

Роль педагогічної практики у формуванні методичної компетентності майбутніх викладачів фортепіано.....	293
Ralo G., Nikolai H.	
Formation of a musician's technical skills in the process of instrumental performance training.....	296
Лю Вей	
Самореалізація творчої особистості в мистецтві танцю.....	301
Ма Яньсян	
Підготовка майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи...	303
Розуменко К. , Ключова С.	
Впровадження та застосування інноваційних методів викладання на уроках естрадного вокалу.....	306
Ян Цзе, Якуба Ю.	
Соціокультурний досвід танцівника.....	311
Ян Хуейін, Якуба Ю.	
Класичний танець як засіб естетичного виховання танцівника.....	314
Yin Congcong	
To the problem of the development of the pianist's artistic thinking as the basis of performing culture.....	316
Li Longjie, Hrinchenko A.	
The role of associative thinking in the process of learning to play the piano.....	319
Mamykina. A	
To the problem of performance and interpretation process of a pianist.....	322
Tian Yili, Hrinchenko A.	
Specific development of ensemble skills of future piano teachers.....	325
Chen Yilin, Hrinchenko A.	
Improving artistic and technical skills of future piano teachers.....	328
Чень Цзюньчжу, Реброва, О.	
Методологія художньо-творчого втілення вокального образу в освітньому процесу.....	331